

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-234

3.3.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Twist mot nettselskap – økonomiske verdien av sikredes interesse?

Sikrede søkte om retts hjelpdekning i anledning twist mot sitt nettselskap i juni 2024. Twisten gjaldt spørsmål om nettselskapet hadde anledning til å stenge strømmen hennes som følge av at hun hadde motsatt seg å installere en automatisk strømmåler. Foretaket bekreftet dekning den 24.6.24 og opplyste at forsikringssummen var kr 100 000, begrenset til den antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken. Sikredes advokat svarte den 25.6.24 at den økonomiske verdien måtte måles ut fra antatt tap av markedsverdi for en bolig uten strøm. Advokaten sendte deretter en faktura til foretaket, hvor det fremkom en timeføring fra 20.6. til og med 28.6.24. Beløpet var på kr 53 240. Foretaket betalte fakturaen, men av slo retts hjelpdekning den 12.7.24 med begrunnelse i at verdien av den økonomiske interessen i saken var under egenandelen på kr 4 000. Sikrede anførte bl.a. at hun mottok en dekningsbekreftelse fra foretaket den 24.6.24, og dermed trodde hun at hun skulle få dekket advokatutgiftene. Hun viste også til at foretaket hadde betalt fakturaen fra advokaten. Foretaket mente på sin side at det var tatt et klart forbehold i dekningsbekreftelsen om at forsikringssummen var begrenset til den økonomiske verdien av sikredes interesse. Nemnda kom til at sikrede hadde krav på retts hjelpdekning og viste til at kravet om strømtengning var en videreføring av kravet om innstallering av strømmåler, og at verdien av sikredes interesse i saken måtte regnes som summen av de to kravene.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om retts hjelpdekning for twist mot et nettselskap etter at sikrede motsatte seg å installere AMS-måler.

Sikredes retts hjelpsdekning har bl.a. følgende vilkår:

Dekkes

Når sikrede er part i twist, dekkes:

- Rimelige og nødvendige utgifter til advokat

(...)

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken

Sikrede søkte om dekning for retts hjelputgifter for twist mot sitt nettselskap i juni 2024. Twisten gjaldt spørsmål om nettselskapet hadde anledning til å stenge strømmen til sikredes bolig som følge av at hun hadde motsatt seg å installere en AMS-måler.

Sikredes advokat sendte bl.a. følgende opplysninger ang. twisten:

Når ble det fremsatt krav?: 2024-06-05

Når ble krav helt eller delvis bestridt?: 2024-06-05

På hvilken måte ble krav bestridt?: Det ble tatt ut stevning etter flere henvendelser hvor gyldigheten av installeringen ble bestridt.

Hvilken dokumentasjon har du som dokumenterer bestridelsen?: Begjæring om midlertidig forføyning og tilsvar.

Foretaket bekreftet dekning den 24.6.24 og opplyste samtidig om at den maksimale forsikringssummen var kr 100 000, begrenset til den antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken. Videre ba foretaket om at dette ble spesifisert ved første avregning. I samme brev tok foretaket forbehold om at forsikringen kun dekket "rimelige og nødvendige utgifter":

Rettshjelpforsikringen dekker kun rimelige og nødvendige utgifter til arbeid med å oppnå en tvisteløsning. En vurdering av om utgiftene er nødvendige, vil bli gjort fortløpende og senest ved sakens avslutning.

Sikredes advokat svarte den 25.6.24 at den økonomiske verdien måtte måles ut fra antatt tap av markedsverdi for en bolig uten strøm vs. en bolig med strøm:

Det påpekes at det er snakk om en tvist om gyldigheten av strømsstenging, og at verdien derfor må måles ut fra antatt tap av markedsverdi for en bolig uten strøm vs. en bolig med strøm. I dagens samfunn må det kunne legges til grunn at en bolig uten strøm for ethvert tilfelle vil tape seg i verdi langt mer enn maksimal dekningssum på 100.000 kr, og at den antatte økonomiske interessen derfor ligger over denne størrelsesorden.

Både bruksverdien og markedsverdien vil bli såpass senket i en svært stor størrelsesorden ved stenging av strøm at den økonomiske interessen derfor er langt over maksimal forsikringssum. Gjerne ta kontakt hvis det ønskes ytterligere informasjon utover dette.

Advokaten sendte deretter en faktura datert 3.7.24, til foretaket, hvor det fremkom en timeføring fra 20.6. til og med 28.6.24. Beløpet var på kr 50 040.

Foretaket sendte så følgende beskjed (udatert) til sikredes advokat:

Vi har betalt kr.50040 på faktura nr. 18359 i henhold til forfallsdatoen.

Det gjenstår nå kr.49960 av forsikringssummen.

Den 8.7.24 mottok sikrede følgende beskjed fra foretaket:

Vi har i dag betalt en faktura fra advokat i din rettshjelpssak. Dette til informasjon.

Den 12.7.24 sendte foretaket beskjed til sikrede om at det hadde vurdert saken på nytt og kommet til at rettshjelpdekning måtte avslås. Foretaket begrunnet avslaget med at det ikke kunne se at en tvist som var opplyst å gjelde uenighet om installering av en AMS-måler (strømmåler), utgjorde en økonomisk interesse i form av boligens verdi. Foretaket mente den økonomiske interessen i saken lå under avtalt egenandel.

Etter dette var det en del diskusjon mellom partene, før saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 22.8.24.

Den 9.8.24 mottok sikrede følgende brev fra sin advokat:

Vi har nå fått beskjed fra Gjensidige Forsikring at dem har avslått rettshjelpsdekning. Derfor har vi nå kreditert tidligere oversendt faktura, faktura nr. XXX av 03.07.2024, pålydende kr 16.510 som ble betalt av deg 08.07.2024. Kreditnota vedlegges. Kreditnota er også sendt Gjensidige Forsikring i dag.

Vedlagt følger ny avregning av i dag pr. 31.07.2024 pålydende kr 85.250. Her fragår tidligere innbetaling på kr 16.510, dvs. at du skal betale totalt kr 68.740.

Sikrede krever dekning for utgifter til advokat for tvist mot nettselskapet. Tvisten dreier seg ikke om installasjon av AMS-måler, men om nettselskapets trusler om å stenge strømmen var lovlig. Sikrede mottok 24.6.24 dekningsbekreftelse fra foretaket og 25.6.24 beskjed om at fakturaen fra advokaten var betalt. Da trodde sikrede at hun skulle få dekket advokatutgiftene. Hun tapte saken

i retten og ble idømt kr 55 000 i saksomkostninger. Deretter fikk hun 12.7.24 beskjed fra foretaket om at kostnadene likevel ikke ble dekket. Hun er ufør og må selge huset dersom foretaket ikke dekker rettshjelpsutgiftene.

Sikrede anfører at stenging av strøm må ha en økonomisk verdi. Stenging av strøm medfører risiko for skader på elektriske installasjoner og apparater.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at erstatningen under enhver omstendighet er begrenset til den antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken. Tvisten gjelder gyldigheten av strømstenging som et resultat av at sikrede selv har nektet installasjon av en automatisk strømmåler. Foretaket kan ikke se at en installering av en AMS-måler ville ha utgjort et økonomisk tap som overstiger avtalt egenandel på kr 4 000. Foretaket viser til at gjennomsnittskostnaden for en AMS-måler inkludert installasjon ligger på rundt kr 1 800. Det er riktig at foretaket sendte en dekningsbekreftelse den 24.6.24, men her ble det tatt spesifikt forbehold knyttet til den økonomiske interessen i saken. Videre anfører foretaket at sikrede engasjerte advokaten i forbindelse med begjæring om midlertidig forføyning mot nettselskapet, før hun søkte om rettshjelpsdekning, og dermed før dekning i det hele tatt var avklart.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpsdekning.

Sikredes rettshjelpsforsikring har følgende klausul:

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken.

Formuleringen "sikredes interesse i saken" refererer til den underliggende tvisten, som er forsikringstilfellet i rettshjelpsforsikring. Hvis tvisten gjelder forhold uten økonomisk verdi, dreier det seg om forsikring av en interesse som ikke har noen økonomisk verdi. Ut fra dette er begrensningen i samsvar med det generelle forsikringsrettslige prinsippet om at en interesse uten økonomisk verdi, ikke kan forsikres, selv om det tapet som dekkes – pådratte kostnader til rettshjelp – i seg selv er en økonomisk interesse.

I sikredes skademelding beskrives tvisten som "gyldigheten av strømstengning som et resultat av ikke å ha installert AMS-måler". Sikrede opplyser videre at det er tatt ut stevning og foretatt begjæring om midlertidig forføyning og tilsvær. Nemnda forstår dette slik at det kravet som er bestridt, og som er grunnlaget for søknaden om rettshjelp, er "gyldigheten av strømstengning". Dette er i samsvar med foretakets første standpunkt. Kravet om strømtans fra nettselskapet er imidlertid en følge av en tidligere tvist om selskapets rett til å kreve at sikrede installerer strømmåler. Så vidt nemnda kan se, er det ikke krevd rettshjelpdekning for dette tidligere kravet før strømstengning ble aktuelt. Man kan se det slik at sikredes nektelse av å installere strømmåler må regnes som fremkallelse av tvisten om strømstengning og derfor rammes av fal. § 4-9, men dette er ikke anført. Man kan også se det slik at kravet om strømstengning er en videreføring av kravet om innstilling av strømmåler. I så fall må verdien av sikredes interesse i saken regnes som summen av de to kravene. Foretaket vurderte innledningsvis verdien av denne interessen som høyere enn forsikringssummen. Nemnda mener dette må legges til grunn.

Sikrede har da krav på dekning for rettshjelpsutgifter inntil forsikringssummen på kr 100 000.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).